

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

En números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: L'libreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Ricó 2. Extranjer 2'50

L' ATENTAT DEL GRAN TEATRO DEL LICEO

Sinaugurava la temporada'l dimars al vespre, y á pesar del gran xafech d' aygua que á l' hora de comensar caygué sobre la ciutat, reinava gran animació per las principals vias, y'l teatro s' ompli de gom á gom, tant en la platea y en los palcos, com en las galerias.

La representació del *Guillermo Tell* de Rossini s' efectuá sense novetat durant los dos quadros que constitueixen l' acte primer. Lo colisseu, com dia de inauguració, oferia un aspecte brillant y animat. Comensá l' acte segon, y uns deu minuts després, quan anava á cantarse'l famos terceto, estallá una bomba que havia caygut sobre las butacas de la fila 13 de la banda dreta, prop del passadís central, soná una forta detonació, s' elevá una gran fumareda y una ráfaga de vent regolfant en lo sostre del teatro, apagá al baixar molts dels gassos dels antepits de galerias y palcos.

A las armoniosas notas de la orquesta succehí una desgarradora algarabia de crits, xiscles y gemechs. Passat lo primer moment que sigüé de sorpresa y estupor, comensá la desbandada d' espectadors. Gracias á lo imprevisit del succés y á l' amplaria dels corredors del Teatros' evitaren las funestas conseqüéncias del pánich. Lo teatro's desocupá ab ordre relatiu.

Pero ¡quin horror!... La bomba al estallar produhi grans estragos entre'ls concurrents que ocupavan las butacas de las filas 11 á la 14 y entre alguns que seyan en las del anfiteatro. Los ferits numerosos que tingueren forasas suficientes per escapar sortiren als corredors, deixant regalims de sanch sobre l' enrajolat y las alfombras. Per tot se veyan vestits clars y petxeras de camisa tacats yesquitxats de sanch y de massa de carn y de cervell; caras esgroguehidas y desencaixadas; ulls extraviats; bocas contretas llansant dolorosas exclamacions y crits d' angunia.

Aixó en los corredors, ahont quedaren alguns cadavrers, mentres molts dels ferits se dirigian per si sols ó portats en brassos á la Administració del teatro, al Saló de descans y al Circul del Liceo.

EPISODIO DE LA JORNADA DEL 28 DE OCTUBRE. - Mort del heróych General Margallo en las inmediacions de Cabrerizas Altas (Dibnix de J. Blanco Coris)

ra: ferit de bala en l'antebra esquert ab fractura del cúbit y l radi. Una sola preocupació embarga l'esperit de aquest valent: la de que tingan que amputarli l' braç, privantlo de tornar al Africa a pendre venjança dels riffenyos.

«Salvador Marin Criado, del disciplinari de Melilla, de 28 anys d'edat. Està ferit en la cama dreta, y encare que la ferida es grave, conserva 'ls moviments de la cama. Lo batalló a que pertany es el que infundeix més terror als moros. En la batalla del dia 28, la lluita era cos a cos, de manera que 'ls soldats y 'ls moros al combatres se parlavan. Un moro va dir al soldat Marin:—Espanol gallina. España es nuestra. Sentiraixó, brandar lo fusell com una massa y descrosarli 'l cràneo de un cop de culata siguié obra de un instant.

»Aquests tres son los ferits mes graves dels 27 que van arribar a Málaga 'l dia 30. Admira veure a tots ells tan humils, tan satisfets y reconeguts a las menors atencions que se 'ls dispensan. Sols lo cor senzill de aquells valents es capás de atresorar tanta bravura ab l' enemic y tanta gratitut ab qui 'ls vol y 'ls admira.

«Lo director del Hospital militar de Málaga es un catalá D. Lluís Onís, metje ilustrat, humanitari y caballer complet. Fill de Girona, cursá la carrera a Barcelona: entrá de molt jove a la Sanitat Militar, passá a Cuba de metje del batalló de voluntaris catalans, ahont assistí entre altres ferits al avuy general Chinchilla, llavors coronel: despres siguié traslatat a Filipinas, sent nomenat catedràtic de Terapèutica, qual assignatura explicá durant molts anys ab gran inteligencia: y per motius de salut torná a la Península, desempenyant avuy ab gran acert la direcció del hospital militar.»

«Aquest edifici está situat al N. O. en un dels sitis mes sans y pintorescos de la població. Es l' antic convent de la Victoria, favoregut ab una imatge regalada a Málaga pels reys catòlics durant l'època de la reconquesta. De manera que 'l qu' es avuy refugi dels ferits de Melilla conserva recorts gloriosos de la gran epopeya que costá a la nació espanyola vuyt sigles de combats y de victorias.

J. BLANCO CORIS.

Málaga 6 Novembre 1893.

ENIAM composta una ressenya de la horrible catástrofe de Santander y hem hagut de retirarla, per falta d'espai y excés d'originals.

No sembla sino que tots los elements se conjurin contra la nostra nació desventurada.

Es precis que Espanya se sobreposi a tots los perills que l' amenassen y a totes las aficcions que li cauhen a sobre, mostrantse digna, enérgica, serena y caritativa.

La temporada del Liceo queda interrompuda a conseqüència del atentat horrible del dimars.

Al número de morts y ferits, tots ells personas de certa posició social, s'hi ha de unir com a víctimas de tan dolorós succés, las tres ó quatrecentas familias, que guanyan lo seu pa. formant part de las corporacions ó de las dependencias del Gran Teatro.

Entreguem aquest dato a la consideració dels que s' preocupan de la sort de las classes treballadoras.

Ja 'ns dispensaran los nostres lectors si no contestem a cert semanari, qu' en lo seu número de la semana anterior, se permeté atacarnos ab duresa, a pretext de defensarse de altres atachs que li haviam dirigit nosaltres.

Dirém ab los castellans que *el horno no está para bollos*.

L'atentat del Liceo y la detenció del director del indicat semanari, 'ns imposan lo deber de desistir de certa classe de polémicas, porque no hi haja may qui puga adular la lealtat de las nostras intencions.

A Cuba s' ha aixecat una petita partida insurrecta que ha sigut batuda per las tropas.

Cal, no obstant, no viure desprevinguts, que allá ahont menos se pensa salta la llebra, y la llebra filibustera ab molta facilitat se torna pantera.

Sento tenir que dirigir censuras a la representació dels partits coaligats a Barcelona. Las eleccions municipals, qual triunfo avuy pels partits republicans seria de una trascendencia immensa, no son actes que consentin las improvisacions de última hora.

Y 'l dijous, es a dir, tres dias avants de la designació de interventors, no se sabia encare qui eran los candidats de la coalició republicana, ni s' havian fet treballs ostensibles per lograr lo desitjat triunfo.

¿Qué vol dir aixó? ¿Vol dir que 'n lo camp republicá las ambicionetas personals dificultan las solucions més convenientes al bon nom de la nostra causa? Ho sentiriam ab tota l' ánima.

Una candidatura composta d' elements de prestigi s' emportaria fàcilment l' apoyo de tot Barcelona.

Ab qualsevol altre procediment que no sigui aquest; ab noms desacreditats y ab representants de mesquinas ambicions personals se vá a una segura derrota, y aixó es lo millor que pot succehir, porque val més sortir derrotat desde un principi, que tenir que sortir més tart avergonyit de certs triunfos.

¡POBRA ESPANYA!

¿S' ha vist may un panorama de dols y calamitats semblant al que nostra terra presenta en aquests instants?

Unas hordas de salvatjes del continent africa, derraman de nostras tropas la precicissima sanch, y ab sa infame traydoria ens obligan a aixecar nostra bandera de guerra, ab tot y volguer la pau.

Santander atrona 'ls ayres ab crits de invencible espant al sentir volá ab estrépit un torpedo colossal, que estallant en las entranyas d' un barco, cubreix la mar y la terra de cadavres, deixant un rastre infernal de flamas inextingibles, de desolació y de sanch.

Cuba, la perla d' América, veu altre cop tremolar lo facció pendó de Jara, y sos fertilissims camps y sas perfumadas vegas son altra volta crusats pels enemichs de la patria, que no tenen altre afany que borrar el gran nom d' Espanya d' aquell edén terrenal.

Barcelona s' horroritza y sent son cor desmayar al estrépit d' una bomba que l' ompla en un breu instant de víctimas mutiladas y cadavres destrossats.

Per tot ruina y miseria, per tot devastació y sanch, catástrofes, hecatombes, perills, conflictes y planys... ¿Quin porvenir se 'ns espera? ¿Qu' es que 'l món se va a acabar ó es que per sobre d' Espanya hi passa un núvol fatal de destrucció y extermini? ¿Qu' es que la sort vol probar lo tremp de l' ánima nostra, y expressament ha juntat tots los rigors y desditxas de que ha pogut disposar?

Si es aixis ¡prou!... Las tragedias que sufrim han agostat las debilitadas forsas ab que podiam contar. La secreta má terrible que 'ns está tirant del cap tot aquest feix de desgracias, pot ja desde ara plegar y torná a darnos respiro; que si aixó segueix durant y a las presents s' hi anyadeixen gayres mes contrarietats, no 'ns quedarà mes surtida qu' enviarho tot a rodar, organisá una solemne liquidació nacional, agafá 'ls restos d' Espanya... y dú 'ls a vendre als Encants.

C. GUMÀ.

MULEY-HASSAN Y ESPANYA

LOCH de la escena: entre Taflet y la ciutat de Marruecos.

Lo sultan camina tan depressa com pot. Espanya va al seu darrera, cridantlo y corrent com una desesperada.

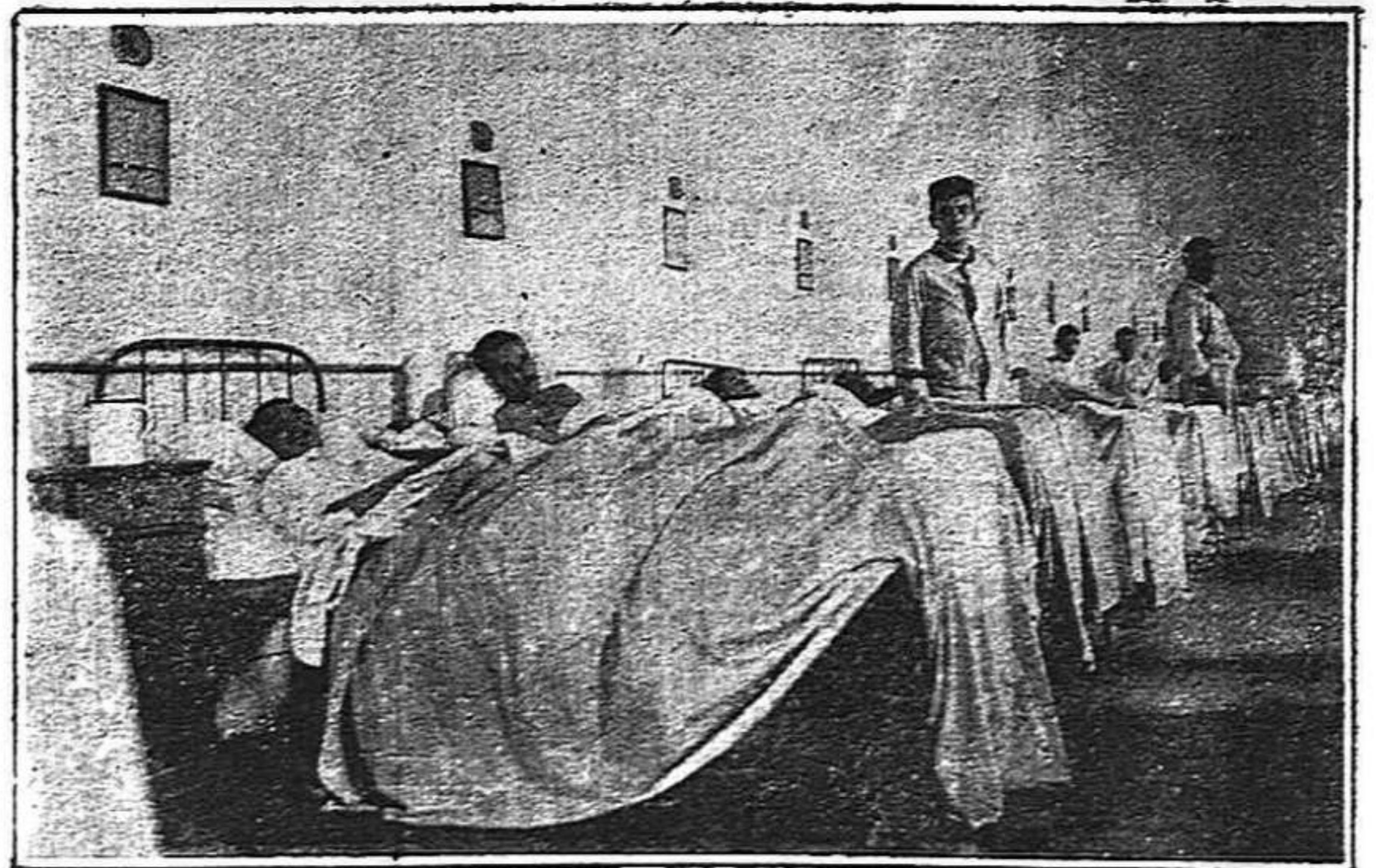
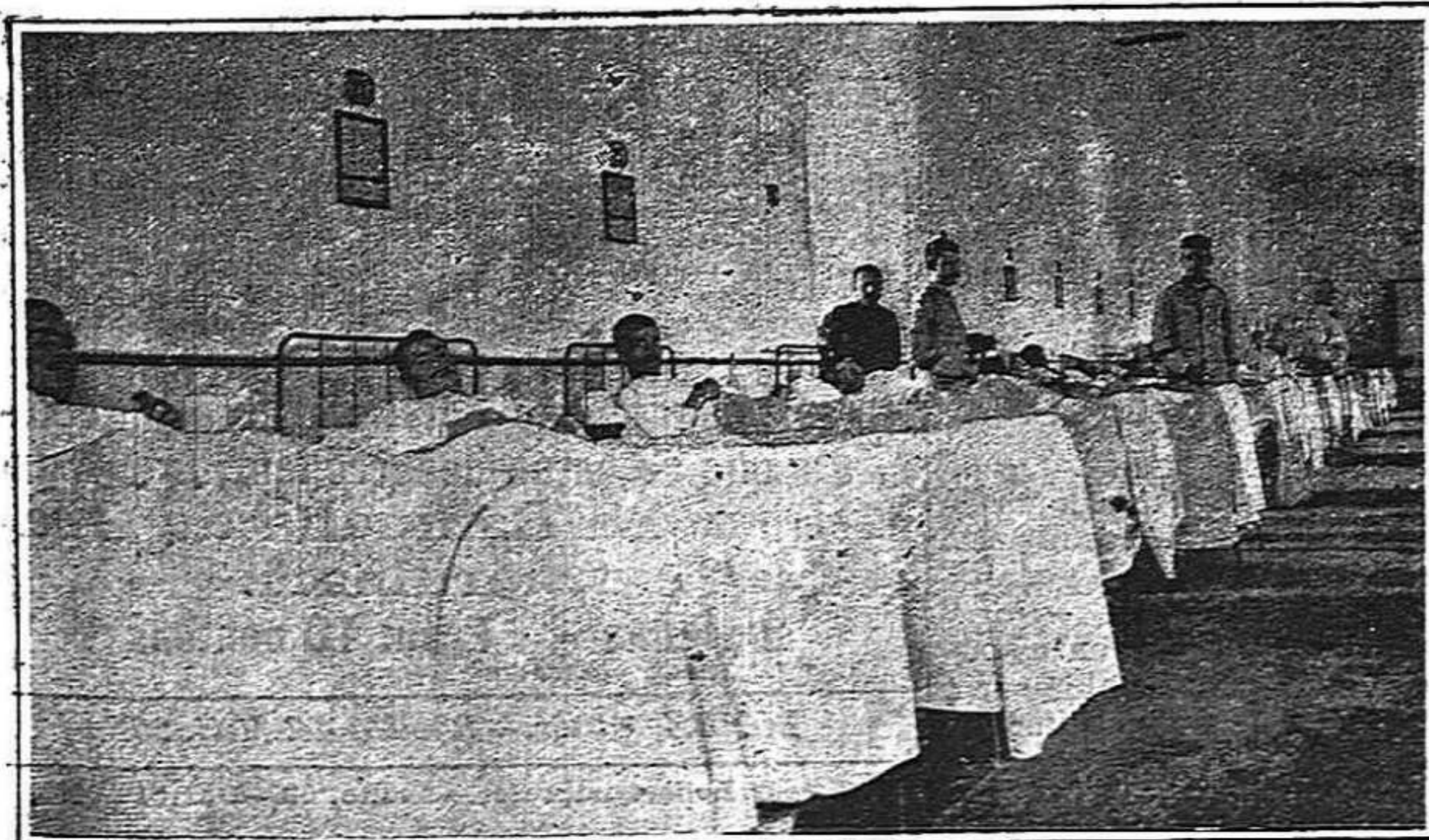
—¡Sultan!... ¡Sultan!... ¡Sultaaaaan!...

L' emperador moro segueix apretant lo pas y fent lo sort.

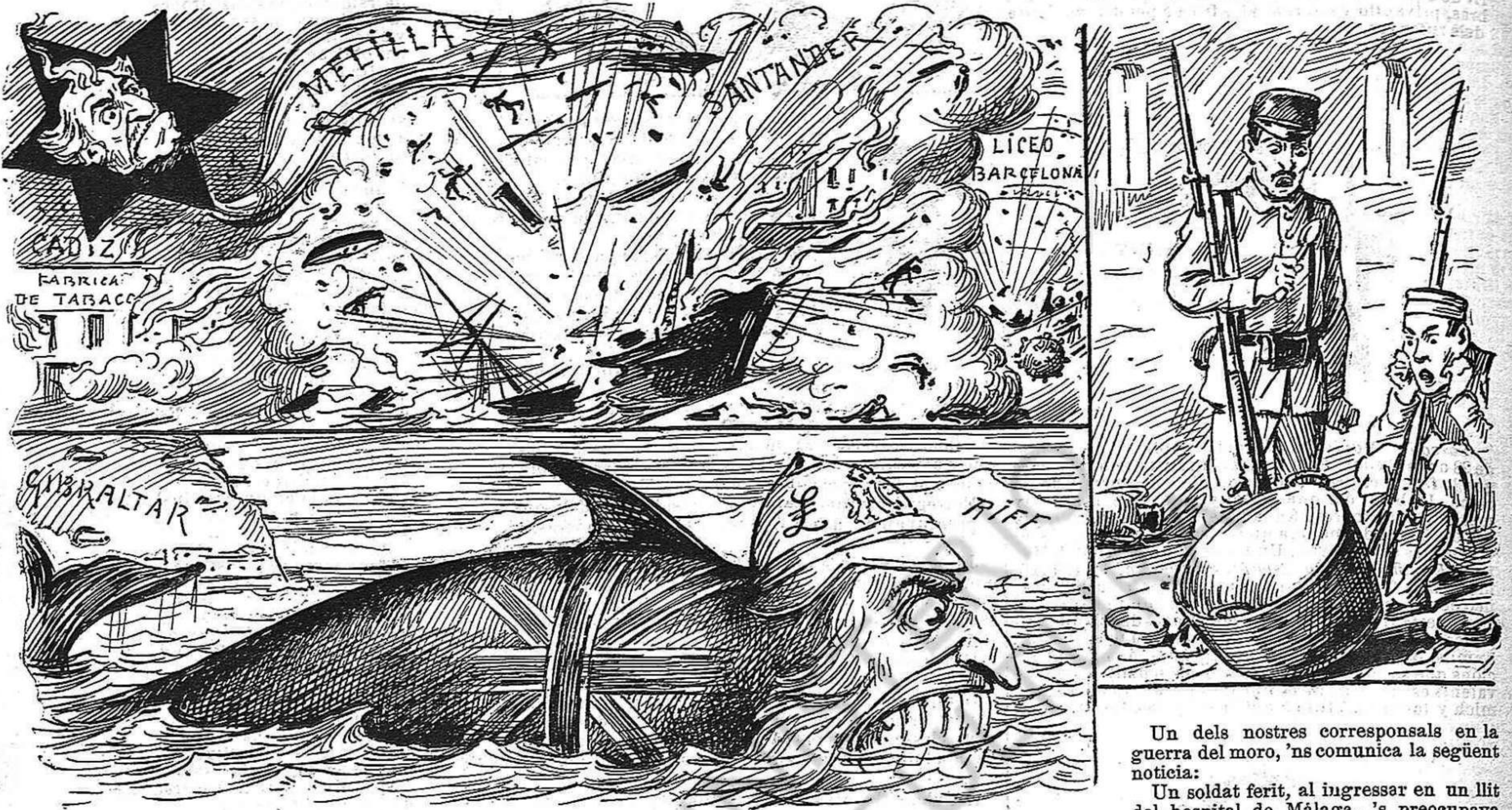
—¡Sultaaaaaan! ¿Vols fé 'l favor d' aturarte?

Veuyentse compromés, l' emperador fa alto, fingint una gran sorpresa.

—¡Ah! ¿Tú per aquí?
—Si. ¿Qué no 'm sentias?
—En efecte: m' ha semblat que cridavan: ¡Sultan,

LA ESTRELLA NEGRA

Catàstrofes per tot: un gros tiburón per las costas del Marroch, y ls soldats de Cabrerizas patint fam.

Sultan!... pero... com hi ha tants gossos que se'n diuen... Y donchs ¿qué se t'ofereix?

—Passan coses graves. Los teus súbdits han atropellat los meus drets ab un desvergonyiment inexplicable.

—¿Es possible! ¿cóm ha sigut aixó? Cóm tam'ho, cón tam'ho...

Lo Sultan ho sab ja tot de sobras; pero té la patxorra de fersho referir, afectant la major ignorancia.

Espanya, ab tota la bona fe del món, li explica la cosa de pé a pá.

—¿Qué te'n sembla?—diu al acabar la historia.

—¡Aláh 'm mati a puntad as de peu si no estich verdaderament escandalitzat! Aquests riffenyos son de la pell del dimoni.

—Bueno ¿qué pensas fer tú ara?

—¿Jo? Convidarte a pendre alguna cosa... Aném, aném a Marruecos, que dinarem en pau y armonia.

—Sultan, te participo que no estich per armonias ni romansos. No hi vingut perque 'm convidessis, sino perque 't fassis càrrech de la situació.

—Si ja me'n hi fet!

—¿Si? ¿En quina forma?

—Res; que considero y declaro ab tota sinceritat que 'ls riffenyos son una colla de brètuls: vetho aquí.

Espanya 's mira al moro de cap a peus y 's arremanga las manigas de la bata.

—Ja veuràs, Muley-Hassan: se 'm figura que t'estàs burlant de mi ab no gayre dissimulo.

—¿Pero qué vols que t'digui, donchs? ¿Que 'ls riffenyos son uns àngels?

—Lo que vull es que cumpleixis ab lo teu deber y lo qu'entre nosaltres està pactat.

—¿Qu' es? No me'n recordo.

—Lo Sultan de Marruecos té la obligació de fer respectar las mevas possessions. Melilla es a casa mèva, los riffenyos atropellan los meus drets, tú ets lo Sultan... Ergo...

—Ergo, tinch altra feyna y no 'm puch entretenir ab semblants tonterias.

—¡Sultan! ¿Ab aixó 'm surts?

—Mira, Espanya; Aláh es testimoni de que jo t'estimo d'allió més; pero, francament ¿anarà embolicarme entre tú y 'ls riffenyos? Aixó per mi,

son pláticas de familia de las que nunca hice caso...

com diuhen en los vostres teatros per Tots Sants, quan fan lo Tenorio.

—¿Es dir que te'n rentas las mans?

—Las mans y 'ls peus... y tota la persona.

—¿Ja sabs a lo que t'exposas?...

—¿A qué? ¿a que no 'm miris més la cara?...

Aixó ray; prou que 'n tinch d'amichs.

—En aquest moment de la pitrera del Sultan cau una carta. Lo moro 's apressura a cullirla y se l'amaga altra vegada; pero Espanya ha tingut temps de veure 'l sello: es d'Inglaterra.

—Bueno, Hassan, bueno—fa Espanya, dissimulant lo descubrimient:—¿tú 't desentents del assumto? Està bé, ja sé lo que 'm toca fer.

—¿Qué, pot sapiguerse?

—Es molt senzill: entraré al Riff a sanch y a foch,

invadiré 'ls teus estats y renovaré 'ls lloers d'O'Donnell y en Prim.

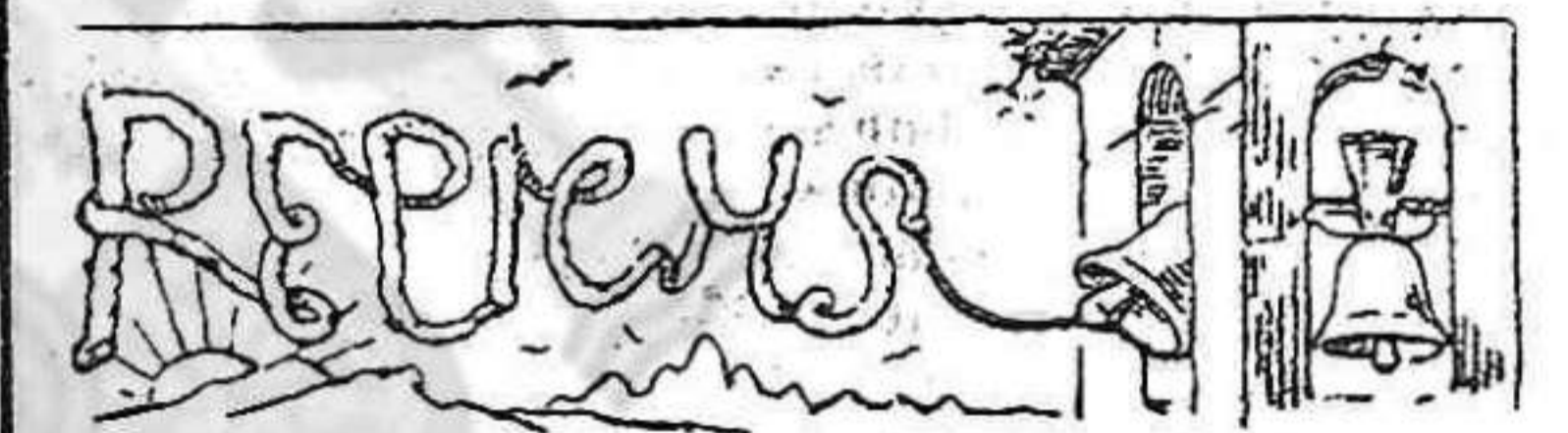
—¡Espanya! ¿qué ho dius de veras?

—Si, Sultan: jo sempre enraho més de veras que tú. 'T prometo clavarte la pallissa hatxe... una tunda fl de sigle, ó potser fl d'imperi...

—Pero...

—No hi ha peros que hi valguin: lo promés, promés. ¿No 't dius Hassan?... Donchs... a sants y a minyons no 'ls prometis lo que no 'ls dons.

FANTÀSTICH.

han obert suscripcions patrióticas en los periódichs, en los Ajuntaments, en los cafés y centres de recreo, a tot arréu menos a las iglesias.

Allà no més recullen fondos quan se tracta de aumentar el dinero de San Pedro.

Contempli 'l Sr. Mañé quin es l'efecte del fanatisme religiós, qu'ell preconisava com la primera de las virtuts patrióticas. Indulgencias, benediccions, escapularis...

tot lo que vulgan; pero aixó sí, a la bossa, no hi toquin.

Ara sembla que totes las nacions, inclús l'Inglaterra miran ab bons ulls y están resoltas a apoyar las reclamacions de Espanya contra 'l sultán del Marroch.

Y cas de que aquest no dongui las satisfaccions degudas a que vé obligat, en virtut del conveni de Wad-Rass, totes las potencias deixarán expedit lo nostre dret a obtenirlas per medi de la forsa.

Avuy Espanya es la noya bonica d'Europa.

No falta sino que se sàpiga ventar las moscas ab lo degut salero.

Una manifestació celebrada a Madrit en honor de Fransa, tan ben disposta en favor de la nostra acció a l'Àfrica, sigué disolta per las autoritats a garrotadas y cops de sabre.

No seria extrany que las kábilas riffenyas entussiasmadas enviessin un mensatge de felicitació al govern, per la indole y per l'energia dels seus procediments.

Un dels nostres corresponsals en la guerra del moro, 'ns comunica la següent noticia:

Un soldat ferit, al ingressar en un llit del hospital de Màlaga, 's preocupava molt de la roba que s'havia tret y que se'n hi emportavan:

—¿Qué hi tens diners?—varen preguntarli.

—No; pero hi tinch un'altra cosa que me l'estimo més que 'ls quartos, respongué.—Miréu la butxaca.

Y en efecte: de dintre de la butxaca 'n tragueren un objecte embolicat en un paper. Era una orelleta de riffenyos, conservada ab sal. De la yema 'n penjava una anella en forma d'arrecada.

Los valors públics que 's cotisan a la Bolsa baixan de dia en dia.

¿Cosa rara!

Quan bull la sanch de la patria, s'encongeix la butxaca dels bolsistas.

Com si Mercuri estigués renyit ab Marte.

D. Antón ha reunit als seus partidaris pronunciant un discurs electoral, y encomiant la necessitat de que al votar los regidors procedixin d'acort ab los fusio-

nistas.

¿Es a dir que volen repartirse las castanyas?

Està bé.

Els mateixos: per nosaltres ja 'ls diré lo que farem:

quants més siguin a menjarne ab més gust ho mirarem.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans J. Ros y Negre, F. Corral, Joseph Pamiás, P. Tenurb, Follet, Un Cap-vert, E. Plana T., Trencavides, J. U. Bosch, F. Aran Gaya, C. Vidal, V. Roig y V., Caga-niu, Un de dins, D. Ferrer, Un joch de catres, Vidalet, Salvador Bonavia, P. Marcat, Victor Golobart y V., J. Voltarás, y M. Dinamita:—Lo qu'envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciudadans J. Padró, Un de Blanes, J. Staransa, J. A. Melilla, J. Bové, Rey Xich, J. Blanch y Negre, Un Estanya-paellas, Rey Nano, y J. Tomás y Mateu:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Xavier Alemany: L'article está molt bé: mil gracias: l'altre també hi anirà.—Cantor de Catalunya: En l'envio de aquesta setmana no hi ha res que 'ns fassi 'l pes.—A. Llimoner: Están bé y quedan acceptadas.—Acracia: No sabem si compadeixi' ó desprecie-lo: de las dos cosas prengui la que més li acomodi.—J. Aboyas: N'insertarem algún.—Un A. Vendrellench: De las tres n'aprofitarem dugas, las més curtas.—Palet de Riera: Si no tots, la major part son utilissables.—J. Brisa: Lo projecte qu'exposa peca de desballestat.—J. Guasch y E.: No 'ns agrada prou.—Antonet del Corral: Vá bé.—B. Llorens: Es finix.

Per poder donar detalls dels aconteixements que se están desarrollant, lo próxim número de La Campana de Gracia, será extraordinari.

8 planas — Preu: 10 céntims

LOPEZ, editor.—Rambla del Mítj, 20.

A. Lopez, Robert, impresor.—Asalto, 63.—BARCELONA